

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Underholdsbidrag til Børn, der ere avlede uden for Ægteskab.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1021.)

Der var intet Ændringsforslag stillet.

Lovforslagets Paragraffer sattes til Forhandling under et.

Ingen begærede Ordet.

Lovforslagets §§ 1—11 (se Tillæg A. Sp. 2079 ff.)

vedtoges uden Afstemning.

Lovforslagets Overgang til 3dje Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Adgang til at afløse Tiender.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2537 fg.)

Ordføreren for Forslagsstillerne

(*Alberti*): Det tør vistnok siges, at den Erkendelse mere og mere trænger igennem, at de Skatter, som her i Landet hvile paa faste Ejendomme, paahvile dem og ere fordelte indbyrdes mellem Ejendommene af de forskellige Klasser efter et meget urimeligt og uretfærdigt Grundlag. Der er vel næppe nogen Tvivl om, at oprindeligt, da disse Skatter bleve paalagte, have Forholdene været saaledes, at de i sig selv hvilede nogenlunde ligeligt paa de forskellige Samfundsklasser og vare baserede paa et fornuftigt og efter Landets Forhold naturligt Grundlag, saa meget mere, som de Skatter, vi nu kende, oprindeligt havde Supplementsskatter, der paahvilede ogsaa andre Samfundsklasser. Imidlertid have Forholdene jo efterhaanden stillet sig saaledes, at disse Supplementsskatter mere og mere ere faldne bort, og at Værdi-Forholdene ere undergaaede en Forykkelse, saaledes at de gennem den Række af Aar, hvor der først fra alene enkelte Landmænds Side og senere fra større og større Kredse inden for Landbruget er blevet klaget over Skatternes uretfærdige Fordeling, er

det Forhold indtraadt, at de Ejendomme i Landet, nemlig Landejendomme, som forholdsvis have de største Skatter, ere gaaede væsentlig ned i Værdi, medens andre Ejendomme — jeg tænker navnlig paa Beboelsesbygninger og Fabrikbygninger, som forholdsvis have mindre Skatter — snarere ere stegne i Værdi. Det er saaledes ikke underligt, at Misfornøjelsen med vort nuværende Skattesystem har bredt sig videre og videre, og det er heller ikke underligt, at Erkendelsen af, at det er noget, som bør forandres, er vokset Aar for Aar. Men medens der saaledes er en vel forstaaelig og meget udbredt Misfornøjelse med Fordelingen af vore Stats-skatter og Kommuneskatter, er det lige saa vel forstaaeligt, at der i endnu længere Tid har været og fremdeles er en endnu langt større og endnu langt mere velbegrundet Misfornøjelse med den Maade, hvorpaa Tiendebyrden er fordelt paa faste Ejendomme.

Tiendebyrden er jo oprindeligt indført for at opretholde den katolske Kirke. Den er indført efter Eksempel fra andre Lande gennem dem, der ledede den katolske Kirke her i Landet, og den er ikke blot bleven indført, men den er ogsaa bleven opretholdt ved Vold og Tvang. Vi kende jo alle sammen fra vor Danmarkshistorie, hvorledes man rundt omkring i de forskellige Landsdele med stor Uvilje har set denne Tiendebyrdes Indførelse, og hvorledes man har forsøgt — men forgæves — at frigøre sig derfor gennem blodige Opstande.

Men ogsaa om denne Tiendebyrde kan der siges det samme, som jeg nys sagde om de almindelige Ejendomsskatter, nemlig, at oprindeligt har der dog været nogen Mening deri. Oprindeligt var Spørgsmaalet jo kun det, om Kirken overhovedet skulde underholdes gennem Skatter, eller om den skulde underholdes gennem frivillige Bidrag, gennem hvad den ved sin egen Virksomhed kunde erhverve sig. Men afset fra det Spørgsmaal, der jo blev afgjort ved Vold og Tvang, maatte det dog vistnok siges, at Tiendebyrden oprindeligt var lagt paa et rimeligt og fornuftigt Grundlag, idet den jo oprindeligt ikke alene omfattede alle Jorder omkring i Landet paa en enkelt Undtagelse nær, men ogsaa havde sit Supplement i tilsvarende Byrder paa de andre Samfundsklasser, saaledes at f. Eks. Fiskerne maatte betale Tiende af deres Fiskeri, at Husmænd og Indsiddere, der ikke havde nogen Jord at skatte med, maatte forrette visse Pligt-dage eller betale en Pengeydelse til Kirken, og saaledes at Købstadbeboerne